

FIȘA DISCIPLINEI

Universitatea Academiei de Științe a Moldovei Facultatea Științe Socioumanistice			Denumirea cursului: Antropologia filosofică Codul cursului în planul de studii: S.03.O.018				
Nivelul calificării ISCED: 6 Domeniul de formare profesională: 221 Filosofie Specialitatea: 221.1 Filosofie			Catedra responsabilă de curs: Filosofie, Istorie și Metodologia Cercetării Titular/Responsabil de curs: Calaraș A., asist. univ. drd.				
Total ore			Număr de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
total	contact direct	studiu individual	curs	seminar	laborator		
180	90	90	60	30	-	E	6

Descriere succintă a corelării cursului cu programul de studii

Studentii vor audia un curs de prelegeri consacrat Antropologiei filosofice. Antropologia filosofică generalizând, integrând și resemnificând cercetările speciale în perspectiva înțelegerii omului ca ființă socio-culturală, vine ca expresie sistematică a problematicii omului. Cunoașterea omului și modelarea lui ca personalitate face ca antropologia filosofică să se prezinte ca disciplină simultan teoretică și practică, vizând sensul persoanei (destinul omului), latura socială, obiectivă a personalității. Paradoxul ființării umane constă în faptul că, deși dat sieși, conștient de darea sa în mod expres și intenționat în timp, omul își scapă sieși, rămâne mereu „pe cale”, orice împlinire a sa deschizând seria neîmplinirilor. Din reflecția filosofică asupra acestor aspecte se desprinde problema sensului vieții, a ordinii și dezordinii din univers, a libertății umane. Prin selecția tematicii prezentul curs a urmărit să pună în lumină specificul Antropologiei filosofice, iar aprofundarea acestor probleme se va face la seminare pe baza studierii bibliografiei recomandate.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe generale:

- cunoașterea, identificarea și interpretarea conceptelor și teoriilor fundamentale ale filosofiei;
- dezvoltarea capacității de memorare, generalizare și analiză critică a informației din domeniul filosofiei, care permite viitorului specialist să își asume responsabilități și să se adapteze operativ la modificările din societate;
- comunicarea logică, coerentă, argumentată a informației privind diverse tipuri de filosofie și stiluri de filosofare în limba de stat și alte limbi, în medii profesionale și alte medii social-economice;
- aplicarea tehnologiilor informaționale și a tehnicilor de management al informației;
- proiectarea activității profesionale atât independent, cât și cu semenii în cadrul echipei, sau cu factori de decizie, într-un context național și internațional.

Competențe specifice:

- cunoașterea de către studenți a fundamentelor abordării filosofice a problematicii antropologice;
- dezvoltarea capacității/abilității de aplicare a cunoștințelor însușite în practica cercetării filosofice;
- menținerea unei gândiri critice, deschise în aprecierea diferitor tendințe antropologice;
- capacitatea elaborării unor generalizări asupra fenomenului uman;
- vor putea desprinde problema sensului vieții, a ordinii și dezordinii în univers, a libertății umane;
- vor distinge specificul antropologiei filosofice contemporane în raport cu alte domenii ale cunoașterii filosofice și cu științele despre om;
- vor obține anumite dexterități în reproducerea modelelor (paradigmelor) contemporane despre esența umană, în estimarea particularităților lumii umane și ale cunoașterii ei, în estimarea sistemului valoric al omului contemporan, angoaselor și frustrărilor existențiale ale acestuia;
- vor dobândi experiența de formare a unui sistem valoric personal.

Finalități de studiu

Studentul la finele cursului va fi capabil:

- să recunoască specificitatea bio-psiho-social-istorică a fenomenului uman;
- să reproducă modelele (paradigmele) contemporane despre esența umană constituite în economie, politică, filosofie, știință, artă etc. cn sec.XX;
- să identifice particularitățile lumii umane și ale cunoașterii ei;
- să dezvolte o definiție a ființei umane din perspectiva deschiderii și facticității ei;

- să estimeze valoarea practică a cunoștințelor furnizate de antropologia filosofică contemporană;
- să estimeze sistemului valoric al omului contemporan, angoasele și frustrările existențiale ale acestuia;
- să construiască un sistem valoric personal;
- să generalizeze cunoștințele despre fenomenul uman asupra examinării raporturilor om – mediu, om – istorie, om – societate;
- să compare obiectul antropologiei filosofice cu obiectul de studiu în științele exacte și respectiv în științele socio-umane;
- să reevalueze abordările metodologice aplicate condiției umane în disciplinele exacte și socioumane;
- să ia atitudine de contribuția cercetărilor din diverse domenii ale filozofiei în elaborarea conceptului modern asupra umanului;
- să analizeze un text filosofic din perspectiva interferenței problematicii antropologice, ontologice și gnosologice.

Condiții prerechizit: Studii BAC

Teme de bază: 1. Specificul antropologiei în sistemul științelor. 2. Constituirea Antropologiei filosofice. 3. Obiectul și problematica, trăsăturile și funcțiile Antropologiei filosofice. 4. Concepte fundamentale ale Antropologiei filosofice: om, umanitate, esență, natură umană, condiție și situație umană, individ, persoană, personalitate. 5. Valorile și universul socio-uman. 6. Problemele antropogenezei. Etapele și factorii antropogenezei. 7. Specificitatea bio-psiho-social-istorică a fenomenului om. Dualitatea ființei umane. 8. Limbajul ca experiență esențială a omului. Caracterul instituțional al limbajului. 9. Universul simbolic – univers specific uman. Limbajul și gândirea. 10. Omul și mediul. 11. Aspecte antropologice ale relației individ-societate. 12. Ființa istorică. Relația dintre ființa umană, timpul istoric și societate. 13. Timpul și durata vieții. Șansele supraviețuirii. 14. Reevaluarea valorilor de către omul contemporan. Valoarea existenței. Libertatea – dimensiune a personalității umane.

Strategii de predare-învățare: prelegeri interactive, prezentări inovative, proiecte; consultații.

Strategii evaluare:

Evaluare realizată prin diverse metode: oral și în scris, prezentări, rapoarte, participarea la discuții, portofolii etc. Nota finală se constituie din: rezultatul evaluării finale (40%), evaluărilor curente (40 %), evaluare calității lucrului individual al studentului (20%) pe parcursul semestrului, inclusiv portofoliul, participare la discuții, prezentări, activitatea la seminare etc.

Bibliografie selectiva:

1. Blaga L. *Aspecte antropologice*. Cluj-Napoca: Editura Facla, 1976.
2. Boboc Al. *Filosofia contemporană. Orientări și stiluri de gândire semnificativă*. București, Ed. Didactică și pedagogică, 1995.
3. Linton R. *Fundamentul cultural al personalității*. București: Editura Științifică și Enciclopedică, 1962.
4. Noica C. *Modelul cultural european*. București, ED. Humanitas, 1993
5. Saharneau Eudochia, *Orientări antropologice în filosofia secolelor XIX-XX*, ed. I-a.- Chișinău, 1999, ediția a II-a – Iași, 2001.
6. Puha E., Stratan N. *Antropologie filosofică*. Iași: Editura Bucovina, 1995.
7. Bagdasar N. *Filosofia contemporană a istoriei. Societatea română de filosofie*. București, 1930.
8. Bergson H. *Evoluția creatoare*, Institutul european, 1998.
9. Cassirer E. *Eseu despre om. O introducere în istoria culturii umane*. București: Editura Humanitas, 1994.
10. Foucault M. *Arheologia cunoașterii*. București: Editura Univers, 1999.
11. Freud S. *Opere vol. I : Totem și tabu, Moise și monoteismul, Angoasă în civilizație, Viitorul unei iluzii*, Editura Științifică, traducere de dr. Leonard Gavrilu, (1991).
12. Fromm E. *Frica de libertate*. București: Editura Teora, 1998.
13. Fukuyama Francis. *Sfârșitul istoriei și ultimul om*. București: Editura Paideia, 1995.
14. Heinze Martin, *Helmuth Plessners` s philosophical anthropology*, "Philosophy, Psychiatry & Psychology", 16, 2 (June 2009), p. 119.
15. Husserl Ed. *Criza umanității europene și filosofia // Scrieri filosofice alese*, București, Ed. Academiei Române, 1994.
16. Kant Immanuel, *Antropologia din perspectiva pragmatică*, Rodica Croitoru (traducere și studiu introductiv), București, Edit. Antaios, 2001,

Semnătura